

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

belső farkasutczában **81** szám alatt.

Megjelen a lap hetenkint négyszer u. m. vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton.
Ara évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhatáros sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár osztrák ért. s minden hirdetés után 30 kr bélyegdj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Kiadó-hivatal:
Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

a „K. Közlöny“ ápril—juniusi folyamára.

A „K. Közöny” megjelenik hetenként négyszer: vasárnap, kedd, csütörtök és szombat napokon.

Előfizetési ár:

Egészévre	12	frt.
Félévre	6	"
Évnegyedre	3	" a. é.

Az előfizetési pénzek kiadó Stein János b.-kö-
zéputcai könyvkereskedésébe küldendők, hol a pon-
tos kiszolgáltatásról intézkedve van. — Kolozsvárt,
martius 8. 1862. Dózsa Dániel.

Dózs a Dániel.

A királyság határain belül együtt élő népeknek
historiai jelleme egygyé vált az évszázadokon át
folytatott erkölcsi és anyagi küzdelmek alatt, az
itteni népeknek szabadságérzete és ambíciói egy
természetiek.

Nézziük meg a román nemest vagy a horvát urat, és ki fogja megkülönböztetni őt a magyartól; minő nemzeti jelleg van rajta, melyről reá lehessen ismerni? Eppen ugy szereti egyik mint a másik e haza bérceit, rónáit, folyamait; éppen oly családias mindenik házi tűzhelyénél, ugyanazon magyar büszkeség hevíti őt a csatatéren, s tud mindenik függeni a törvénytől. Ugyanazon háztartás, ugyanazon életmód uralkodik közöttünk; egyiránt szeretjük a kolbászt és töltött káposztát, s hogyha az életbölcségre befolyása van csakugyan a töltött káposztának, a mint a materialisták állítják, épp oly vendégszeretők egyik mint a másik, épp oly büszke még most is nemességére, habár a nemesség jogai csak mint állampolitikai jogok szemben a birodalommal maradtak érvényben a jogegyenlőség kimondása után.

Olvassuk a forradalmok történeteit, s ha a mi szerencsétlen 1848-iki forradalmunkból keserű emlékek maradtak is hátra lelkünkben; ha elgondoljuk mit követte el egymáson egyfajú, egy anyától született népek bellázadásai alatt: méltányolni fogjuk kölcsönösen egymást azért, hogy nem vetemedtünk még rettentőbb dolgokra, midőn azon párt-okokon kívül, melyek Franciaországot s Angolhont egykor vértengerbe meríték, nálunk még szomorubb elkülönítések: a külön nemzetiség eszméje is létezett.

Más a nép mindjárt a Lajthán túl; idegzte nem bírja meg azon erősebb szabadságérzetet, mely annyi küzdelemben s annyi pénz- és váraldozatban is kerül. A haza hegyei, völgyei nem fájnak ugy neki, ő cosmopolita; az ő erkölcsi világában a nyers szabadság oly nehéz szelleműek, mint fizikai világában gyomrának a kolbász és töltött káposzta. Nemcsak szent István koronájának ősi alkotmánya, de azon egész országpolgári jellem, mely ezen alkotmányból lelkünkbe átszövéődött, elválasztja a magyart ugy, mint a románát és horvátot a Lajthán túli népektől. Ők tán szelidebb, jámborabb emberek mint mi vagyunk; de szívök nem nemesebb. A mi szívünk nemessége s az ő jámborságuk közvetlenebb lánczczal csakugyan összeköt minket; és a törvény, a politikai fejlődés kísérte ezen erkölcsi és jellemi viszonyt; jól megfértünk mi egy uralkodó ház alatt Ausztriával, és pedig ugy, hogy országaink között határvám létezett; de szívünkben nem volt határfolyam a Lajtha, ha harcolnunk kellett a török, francia, spanyol hatalmak ellen a birodalom közös uralkodójának s közös határainak védelme mellett, egy közvetlenebb kötelék volt, mely minket összetartott : a *pragmatica sanctio*.

Miért kellett ezen ös törvényeink által köteles-

A halálra üldözött.

Angol beszély

(Folytatása és vége.)

— De — mondám én — mi lett a Sennorából? Megtudták, hogy ki lett a kapitány gyilkosa?

— Elmondom önnök...

E perczbe Crawford félbeszakítottát, nem tehetett eleget kíváncsiságomnak. Nyakra-főre kelle sietni a halottas intézethez, hogy ségélyére legyen egy embernek, ki a Temsébe esett, szándékosan-e vagy esetlegesen? nem volt tudva. Nem vártam be Crawford visszaérkezését. Az óra sietett s nemek el kelle hagynom a várost a másnapi legelső gőzocsin. Siettem lefekünni, kezét szorítva Crawford egész családjával.

Harminez napig voltam távol. Számtalan elfoglaltságom s jelentékeny dolgaim között elfeledém amaz estély benyomásait.

Londonba visszatérve legelőbb Crawfordot látogattam meg. Feketébe volt öltözve, gyászszíval borítá fővegét.

— Kedves barátom! kiálték — kit gyászol ön? reménylem, valamely kedves emberét és nem rokonát?
— Kedves emberemet s barátomat, felelt ő szomorúan Szegény Belfosot.

— Boldog Isten! Ön tehát hirt hallott tőle? Így szól-
tam, csak azért, hogy mondjak valamit, s hogy megtartsam
léleknyugalmamat; de szemeimben könnyeket éreztem, s egy
nagy megindulás miatt szinte elfulladtam.

— Nem illik egy vén katonához, de nem tudom ma
gamat vigasztalni, szolt Crawford, kunyes szemeit oltöny
készületéhez törülgetve. Emlékszik még ön — folytatá —
nalam tett utolsó látogatására?

Kétségtől, s még arra is emlékszem, mily pontig
bevezette ön el Belfons történetét.

— Emlékszik ön, mily sietve kelle elválnom öntől, hogy segélyére siessek a „György“-intézetbe szállított vizbefu!tnak?

— Igen jól emlékszem! felelék.

— Mondja tehát ön, nem rendkívül különös eset az, hogy azon vízbefult nem más, mint a szegény Belfons vala.

— Ah, ön elrémit, s tehát öngyilkosnak kelle lennie?

— Elmondom önnek, foglaljon helyet. A beteg rosszabb állapotban volt, mint a hogy engem értesítettek. A szerencsétlen vízbengrás épp azon perczben történt, midőn

a hid ivetezte alatt egy bárka úszott keresztül, s ő arra bul-
lott alá. Feje több helyt szétzúzott annyira, hogy a sze-
rencsétlen teljes eszméletlenségbe esett. Az első vizsgálat
már meggyőződt arról, hogy ő menthetlenül veszve van.
Mindjárt láttam azt is, hogy a közel halál szerencsétlen ál-
dozata az én hajdani barátom Belfons György. Szerencsére
az itt fekvő katonaság sebes-gyakornoka elvégezhette mi-
ködését, mielőtt ő fölészmelt volna. Belfonsot szállásomra
vitték s lefektették saját ágyába. Én és nőm ez egész
idő alatt félrevonultunk köréből.

Aggódvau azon benyomás veszélyes hatásán, mit reá néz-e egy régi jó barátjának meglátása mulhatlaul gyakorolna, egy bajtársamat kértem fel a körülötte szükséges legelső teendők megtételére. Ez köztötte sebeit az első hét alatt. Azután mivel Belfons helyzete nem javult, azt hittem megjelenhetek körében a nélkül, hogy súlyosbítanám betegségét. Soha sem feledek e viszontlatást.

szunyadt. Ez volt első álma a katasztróf után. Én csendesen az ágy elé ültem. Ő fölébredve, meglátott s összekulcsolt kezeit szeme elé tette, mintegy megbizonyosodni akarva, ha vajon nem álmodik? Én egy ujjamat ajkamra tettem, jelezve neki, hogy hallgasson.

— Az ég istene áldja meg önt, barátom! volt első szava, ő megismert s látásom feletti örömeztetését fejezte ki, kezemre téve átlátzó színtelen ujjait.

— Csöndesen, György! könyörgök önnek — mondtam — ne izgassa fel magát. Ugy lehet, élete függ attól.

tott, nem, nem. Reám nézve minden irgalom megszűnt. Nyugodt, igen nyugodt vagyok, még csak egy lépcső van hátra a halál nyugalmaig.

Hirtelen remegni kezdett, fel akart ülni s szorongó tekintettel néze reám.

— Crawford! szóla ő — nyomomban van-e a kutyasereg? Szólj nyíltan férfiasan! Nem azért tarták meg őket életemet, hogy zsákmányuk legyen az a bitófa gyalázatjára?

— Csöndesen, György! emberséges hitemre! Ék nyomodat veszték. Ön nálam van, saját fedelem alatt s teljes biztonságban.

— Fizesse meg az ég önnek, barátom. Szóla ő s elbanyatlott erejében visszahulla ágyába.

A reáfordított folytonos gondoskodás által sikerült csillapítanom néhány napon át szenvedését. Már képes lett meg-

birni egy összefüggő társalgás fáradtságát. Egy nap magunkra levén beszélni kezdé életét a fiatal Billyvel vívott párbaj után. Ez elbeszélést elmondom önnek. Ígérem, hogy rövid leszek.

Franciaországon át Angolhonba visszatérve Belfons V... faluba érkezett, hol arája által azon szeretettel a győdséggel lőn fogadva, melyet nemes szíve megérdemelt. Visszatérének első napjaiban minden rózsapírban mosolygott körülte; de párhajának emlékezete sötét árnyat vet a jövőjére. Kínzó öntudata szemére lobbant esküszegésé az azon hőly irányában, ki néhány hét múlva örökre egyesítendő sorsát az övével. Ezen szomorú gondolat, mint csöndes felleg az égen, mely a vihart előzi meg, azt sugta lelkének, hogy a visszatérő arája nemsokára útni fog ráneve.

Eljött a vasas. Belfons a falun mulatva, egy pályafutásra kapott meghívást. A nap eltelt, a mint szokott telni a néptünnepek alkalmával, és midőn az est közeledett, Belfons visszasietett szállása felé. Egy kocsi haladott el sebesen kocsija előtt. Fűlriasztva ezen vetelkedési jelenet által, mely futtatások alkalmával egész világon szokásban van, Belfons megkorbácsolta lovát s nyert a gyorsaságban, de kocsijának kereké oly erővel csapódott vetélytársa kocsike-

ségérzetünké vált tágabb kapcsolatokat a kényszerítés tüzen összefűző kövacsolai, hogy leégjen róla a szabad polgári kötelesegerzet zománca, s álljon helyette a szolgásegerzet emésztő rozsdája?

Ez azon kérdés, mit a magyar királyságnak s Ausztriának meg kell oldania, s e kérdés eldöntésére nézve csak akkor lehet világos ítéletet hozni, midőn a Lajthán inneni egy fejlődési s így egy természetű nemzetiségek együtt és teljes egyetértéssel emelhetik szavukat a trón előtt.

Erdélynek, mint olyannak, ez igen fontos vitában szerepe nincs. Erdélynek minden feladata csak az, hogy benn a többség egyetértésen azon eszmében, hogy a mi egyszer törvényre vált, annak hatalomszerű megváltoztatása mindazon előnyöket kockáztatja, miket a törvény által, s egyedül csak az által bírnak. A mint Erdély a törvényes kerékvágásba visszazökken, neki magával csak annyi baja van, hogy a kimondott szorosabb egység föltételeit úgy állítsa meg, hogy azzal minden nemzet, minden egyén a lehetőleg ki legyen elégitve; e ponton túl Erdély küzdelme beolvad a közös királyság küzdelmébe, Erdély sorsa a közös királyság sorsába.

A mint Erdély minden lakója a szoros törvényesség felfogására s az ezáltal boldogulhatás meggyőződésére jön, ő többé nem lehet ugyan a reactio eszköze, de szintén nem lehet többé akadály az uralkodó fölség azon magasztos szándékára nézve, mely a magyar királyság népeinek megnyugtatótát még mind reménylentünk engedi.

Azon akadályok, melyekbe az Ő Felsége által is meg nem tagadott, csak is függő kérdésül fennhagyott unio kérdése ütközik, önkint elenyésznek akkor, midőn az uralkodó és magyar királysága közt oly szükséges bizalom kellőleg visszaáll; mert Erdély elkülönített állása nem áll az uralkodó érdekében, nehezebb levén kormányozni négy-öt országot mint egyet. Magyarország sem lesz erősebb Erdély által; de egységesebb lesz a két rész kormányzata, s hogy az legyen, az az uralkodó érdekében áll.

Ausztria ügyein mit sem segít az, ha Erdélyt külön szakgatják. Időszaki hasznót sem huzhat Erdély separatiojából a magas politika, mert e helyzetben Erdély népei meghasonlásban maradnak egymással. Igaz, hogy viszálykodó országot könnyű leigázni; de az is igaz, hogy leigázott ország kevés erkölcsi és fizikai erőt képes kifejteni az alattvalói hűség megpróbáltatása napjain.

Azért tehát ha rajtunk állana programját adni Erdély napipolitikájának úgy az uralkodás, mint a haza érdekében, csak azon feladat megoldása körül összpontosítanók tervezeteinket, hogy az unio kimondása alkalmával fennhagyott föltételek a nemzetiségek közmegnyugtására formulázassanak. Ezen formulázás módja és tere meghatározása iránt szabad

aztán az időket, az alakuló történelmet fontolóra vennünk. Jogérzetünk mellett lelkiünk használhatja az exigentiák tudományát, mihelyt maga a jogalap véglegesen és határozottan el van ismerve.

Erdély kiindulási pontja, és mint olyannak célja csak az anya királysággal egyesülés; azon túl annak sorsában osztozik, melytől külön szakadva ugy sem élhetne. És éppen azon körülmény, hogy Erdély feladata csak ennyi, könnyíti az uralkodó fölségnek Magyarország megnyugtatótása iránt szándékba vett intézkedéseit; míg ha Erdély egyelőre más kerékvágásba lesz indítva, a kormányzat magasabb regioiba csak kellemetlen apró akadályokat fog később gördíteni.

Laguerronnière vicomte beszéde

a francia senatus febr. 28-diki ülésében.

Nézetem szerint, ugymond a szónok pár megelőző szó után, melyben kijelenti, mikép az előtte szólók a helyzet bizonytalanságait nem elég világosan fejtették ki, ha római kérdés roszul van felállítva. Két pont: a forradalom és ellenforradalom közt, nem mint politikai, diplomai és valóságos viszály-pont, hanem úgy van feltüntetve, mint a korábbi és a jelenkori társadalomnak, a múlt és jövőnek egymással ellentéte. Azoknak, kik a világi hatalmat fentartatni akarják, ezt kiáltják: önök reactionáriusok; azoknak, kik az érzelmek köréből a tények közé kívánnak leszállni s azt ohajtják, hogy a pápai szék politikai hatalma megszorításokon s a körülmények és korszakok igényelte átalakulásokon menjen át, ezt mondják: önök forradalmárok. E két szélsőség közt hányódik e kérdés, melyet valódi igazságában és kellő mérvben a császár bölcs és mérsékelt politikája fog fel. (Helyes.)

Itt tévedés és egyszersmind veszély is van, s mint hogy e szónokszer, honnan szerencsés vagyok beszélhetni, egyenességet igényel, kimondom, mikép a biba nemcsak a pápaság elleni részen, hanem annak vakon ragaszkodó nyakas barátai részen is van. Van egy iskola, mely a valóság nevében minden szabadságot, haladást és polgarisulási vívmányt viszályt, s oltáraink sértetlenségét a régi kormányok romjai alatt keresi. A clerusnak azonban, becsületére kell mondanom, mikép az ilyenü törekvéseket nem gyámolítja.

Ezen hazafini gyülekezetben nincs forradalom, sem ellenforradalom, itt szababélvti, nemzeti császárság van, mint azt Napoleon hgt. második beszédében kiemelte. Olyan császárság, minőt Franciaország szeret, Európa bámul s a történelem megítéli.

A felirati javaslat kifejezése e politikának, mely egyszersmind az ország többségéé.

Szerintem e helyzetből két következtetést lehet vonni. Először: Italia és Franciaország érdekében lehetetlen, hogy Róma az olasz egységnek átadassék; másodszor arra kell törekedni minden alkalállyal szemben, s fen kell tartani minden megszokás ellenében a kiegyezkedés elvét, mely a bevezetett tényeket szem előtt tartva, az egyház fejét minden vitaközöson kívül s kérdés alá ne helyezze.

Mielőtt e tekintetben Olaszország érdekeit megkérdőznök, vessünk egy tekintetet bel- és külvizonyaira. Midőn a harcz kitört, akkor csak Franciaország egyedül nyújtott kezét s kardot védelmére Piemontnak. Anglia a toryk és whigek nézete közt habozott, de egyetlen fillért, egy csepp vérét sem adta védelméül; Németországot a féltékenység el-

vakította; Poroszország fegyverben állott; Oroszország határozatlanul állt régi szövetségesei és az új eszmék közt, s pedig elmondhatjuk, mikép győzelmitűnek Szent-Péterváron örültek legjobban. Most minden megváltozott, a hatalmak, melyek tegnap még semlegesek valának, ma jó indultal viseltetnek a turini cabinet iránt. Ausztria maga is, mely derekasan küzdött, kell hogy elismerje, mikép az eseményekbe bele kell törődnie. Elmondhatjuk tehát, hogy az olasz függetlenségét Európa politikai egységnyúl elismerte.

Amde az ország beljében, fájdalom, nem lly kielégítő a helyzet. Ha észak eröletés nélkül csatlakozott Victor Emanuel országához, s a római államok bankódás nélkül elszakadtak oly uralomtól, melyet csak gyűlölségből ismerének, s a mely idegen hatalomhoz ragaszkodik, elmondhatjuk, mikép Nápolyt inkább hódítás, mint bekebelezés csatolta oda. (Nyugtalanáság.)

Kivezette Victor Emanuel Nápolyba? Nem azon jótékony szellem, mely a nagylelkű Károly Albertet lelkesítette. Ezen idegenszerű és gyors mozgalom szelleme átalakult, mely akkor nemzeti volt, most a forradalom szellemének áll nyomása alatt. (Helyes.) Azonban Nápoly csak mellék-pont, Róma a végezel. És valóban Rómát, melyet hadaink a pápaságnak viszályadtak, ma parancsolólag az olasz királyság fővárosául követelik.

A mozgalom eddig politikai volt, melyet Cavour és utóda Ricassoli tartott fenn; de most kisiklik a politikai férfiak kezei közül, kik azt inkább mérsékelni, mint izgatni szeretnék. Felhozta itt például szónok a milánói legújabb mozgalmat, s hogy egy pap a népet a pápi székből a pápa ellen izgatja (valószínűleg Pantaleo atyát érti), kit azonban a hatóság törvény elébe állított. Amde a kedélyek izgulnak, a komiték működnek, s Garibaldit magát is ki fogják kerülni, mivel oly nevet hallunk felmerülni, kinek politikai rajongása a gyilkolási ment. (Helyes.) Ime ez a belhelyzet. Ez úgy nemcsak olasz, ez Franciaországot, sőt Európát is érdekli. E szerint tehát nem szabad veszélyeztetnie, meg kell menteni minden áron.

Most azonban más kérdés áll elő. Vajjon Olaszország érdekei valóban kívánják-e, hogy Rómát bírja? Tegyük fel, hogy e czél el lenne érve és Victor Emanuel fejére a korona a vatikanban feltetűtnék, mi történne akkor? Leccillapna-e a mozgalom? Nem. Akkor meg Velence kellene, mely szenved és függetlenségét kéri. Velence, mely felszabadultával hozományul az Adria uralmát adná Olaszországnak. Lehetne-e lly törvényes törekvést gátolni? Nem. Midőn tehát Rómát Olaszország kezébe kapná, Velencezére törne rögtön; tehát e diadal következtében háború lenne. Lehet-e ez? hol az olasz hadsereg? Minő katonát adna Nápoly, lehetne-e ragaszkodásában bizni? minő katonát a római államok? Olasz hadsereg nincs; piemonti hadsereg van ugyan, s becsületére legyen mondvá, mindig kész a szabadsáért vérét ontani; de 200,000 osztrák ellenében, kiket a várnegyszög véd, elégtelen. És ekkor Olaszország vagy megbukik, vagy minket hív segélyre; ha beavatkozunk, kész az európai háború.

Velencez sincs örökre jelen helyzetére ítélve; azonban siettetni az órá, jövatehetlen hiba lenne. A kor haladása mellett lehet, hogy e föld is idegen uralom alatt maradjon. Amde előn az idő, midőn Ausztria meg fogja érteni, hogy alkudozásba bocsátkozhat és a tisztességes kárpótlást elfogadhatja.

Bizonyosak vagyunk-e egyébiránt arról, hogy a politikai érzület ohajtja Rómát fővárosul, s nem inkább a népforgósnak eredménye ezen ohajtás? Victor Emanuel személyes meggyőződése és bazaarás buzgalma ösztönzi Rómát? A király inkább sodratik, mitsem ő maga biztatná az olaszokat Rómára. (Nyugtalanáság.) Oh ha Cavour még élne,

rekének, hogy az utóbbinak kocsija felfordult s a kocsi-kódó a földre bukkott. Alábukában erős ütést szenvedvén, felbőszült ez fájalmában s goromba szitkozódással fogadta Belfons iudomos segélyajánlatát. Véget vetendő e kellemetlen jelenetnek, Belfons czimrárt adá át, ajánlván a panaszlónak, hogy másnap reggel küldje egy barátját hozzá, ki az ő mentességét elfogadja. Ezt végezve folytatá útját, elfoglalva magát mindennel a mi szemei előtt valami közepes érdekkel bírhatott.

Másnap reggel ismeretlen látogató jelent meg nála. Belfons elébe ment odanyújtott kézzel, mosolygó ajakkal.

— Ha — így szóla — ha uram, ön azon egyén által van hozzám utasítva, kinek szerencsétlen valék kocsiját felfordítani, akkor nem farszotom önt azzal, hogy küldetésének tárgyát előadja, de kérem önt, önként s nehéz szívvél, fogadja el legőszintébb sajnálatom kifejezését, a mint azt egy lovagias ember kifejezheti egymásnak, ki mint közbenjáró áll közte s egy harmadik közt.

— Azon perczben, ha önnök tetszik, uram, meg vagyok bízva írásbeli menteséget kívánni.

— S miért követelnék mást, mint szóbeli menteséget?

— Azért, hogy barátomnak alkalma legyen — bocsánatot kérek goromba hangomért, meg vagyok bízva llyet használni önnel szemben — tehát azért, hogy barátom a hol és a mikor akarja, nyiltan kimondhassa, hogy ön egy félnök, gyáva!

— Ah, ön barátja llyet kíván? ez valóban esztelen-ség; de meglehet nem tudja ő, hogy ezen igen különös kívánat egy katonához van intézve?

— Ó Belfons hadnagynak tartja önt az angol segédseregéből. Csalódnék-e?

— Nem csalódik, én valóban Belfons hadnagy vagyok. — Jól van tehát, akkor ön nem találhatja különösnek azt, hogy Gray ur egyetlen kiegyenlítősi módot lát kettőjük között: vagy az ajánlott menteséget, vagy a párbajt.

— Ez utóbbi esetben Belfons ur ön meg fogja határozni a napot, melyen végezhetnek. Gray ur nem érzi magát kielégítve, mielőtt élet-hálálra meg nem vívnak.

— Nagy égi! tehát egy kiengesztelhetlen balsors üldöz engem. Saját testvére ő szegény Graynak! És miért kívánja Gray ur — folytatá Belfons — mért kívánja életmet?

— Mert azt hiszi, hogy testvérenek gyilkosa ön! Felbőszülve egy vád megújítása miatt, melyből ő tel-

jesleg kitisztázva tudta magát, Belfons elragadva dübétől felkiáltá:

— Méltatlan becstelenség! ártatlanságom eléggé be volt bizonyítva a vizsgálo-bírátság előtt.

— Meglehet — monda a másik bősztő nyugodtsággal. — Be volt bizonyítva egész egyszerűen, hogy a halál-döfés szurony által volt ejtve, tehát a gyilkos könnyen feloldoztathatótt.

— Én nem vívok vele — nem; az élő istenre, én nem vívhatok! nem akarok vívni, felelt Belfons a nélkül, hogy meggondolta volna, mikép ezen visszautasító szavai is csak újabb súlyt adnak az ellene emelt vádaknak.

— Jól van, ha így van, Gray ur mindenfelé ki fogja kiáltani azon véleményét, melylyel ön személye iránt viseltetik, köztudatra juttatja, hogy ön áruló és gyáva ellen, egy bajvívó hit! és becsület nélkül. E végesetben, uram, Gray ur megbízott kijelentenem, hogy az első személy, kinek bizalmasan nyilatkozand, azon nő, kinek hajlamát ön töle elragadta.

— Kit ért ön ez alatt? kérdé Belfons keresztbekulcsolva karát, s lecsöndesülve gyorsan bámulatában.

— Azt értem, uram, hogy ha ön nincsen, Gray ur nélkül vette volna x x x kisasszonyt, ön jövendőbeli nejét, a mint a világ beszéli.

Nagy égi! új bonyodalom! A szegény Belfons többé nem gátolható. A szerelemfűtés a dühvel csatlakozva szívében a legborzasztóbb szenvedélyeket költé fel. Úgy szólvá egy alvilági szellem lökte őt a mélységbe. Elfogadta a kihívást, ez volt végválasza. A találkozás másnap reggel történt meg, mialatt Belfonsnak volt ideje magához térni, a nyugalom visszaszállt szívébe.

A két ellen végre szembeszállott, pisztolylyal a kézben, Gray lött előbb. Golyója György füvegét érte. György a légbe lötte ki fegyverét. Gray újra akará kezdeni. Belfons visszautasítá. Ekkor Gray a legsértőbb szavakkal igyekezett sérteni őt, s újból szemére lobbantá testvérenek meggyilkolását.

Mit tehete Belfons, türelme s szelidsége ki lön meritve. Ellenfele megtalálta a mit keresett, ő a második lövésére halva bukkott alá, s Belfons azután városról falura bujdoskolya volt kénytelen kerülni a törvény üldözé kezét.

Kevés barátja volt Angolhonban, nem tudá kinél keresen menhelyet. Nevem ekkor eszébe jutott. Londonba

ment s ottan hozzám indult. Átmenve a hidon a folyamnak holdeztüstözött hajjai ellenállhatlan hatást gyakoroltak kedélyre, úgy tetszett, hogy halk zúgása a nyugalom békéjével kinalja őt. Nem tudá túlni tovább e csöndes folyam nézését... Örjülségi rohamot érzett és... de nincs miért mondjam tovább.

Másnap, hogy Belfons elbeszélte nekem e gyásztörténetet, állapotja rosszabbra vált, sebei megfeszültek. Erreze végperceit, esde nekem, hogy látogassam meg x x x kisasszonyt, elbeszélni neki, hogy a körülmények mily rendkívüli bonyodalmai miatt jutott ő végveszélybe, s megnyerni legalább azon ígéretet a hölgytől, hogy ez nem fogja őt átkozni. És aztán végvonaglásra perczében ezen esdeklő szavakat mondá, melyeket soha el nem felejték: Crawford — monda ő — senki sem szeghet meg büntetlentlly egy igaz fogadalmat. Ha én ugyanazon tüzzel vívtam volna le szenvedélyeimet, mint hazám ellenségeit, mennyi szerencsétlenséget elkerülhettem volna!

Kezét nyujta nekem s én kezét megfogtam. Gyöngéd szorítását éreztem s vége volt mindennek. Szegény barátom nem élt többé.

— Mily szomorú történet! mondam. De nem mondá meg ön, ha fölfedezték-e végre Gray kapitány gyilkosát?

— Megtörtént. Gray hosszas ideig s mely titokban igyekezett a Sennorát elcsábítani. De e titok bármily szigoruan volt őrizve, el nem kerülhetette figyelmét az ő vetélytársának, egy fiatal spanyolnak. Ő szemmel tartá a szerelmeseket, kísérté őket megszökésükben s hátulról ledöfve Grayt, karjaiba ragadta a hölgyet s visszavitte atyjához. Ez utóbbi a tett szolgálat iránti balából nem adta ki, nem árulta el a gyilkost. A Sennora sikoltását hallá Belfons Gray holttete mellett néhány percz előtt, hogy Billy a helyszí-nére érkezett.

— Még egy szót, és ön bevégzendí ezen a rideg élet bús jeleneteiről oly szomorú elbeszélés. Hogyan vette Belfons jövendőbelie öntől a szomorú hirt?

— Oh fáj Belfons arájára gondolnom!

— Az ön felvilágosítása talán megölte őt?

— Nem, de annál is rosszabb történt vele, a szegény hölgy multja s jövője egy pár szóból foglaltató: ő az örültek házában van.

e nagy szellem bizonyos módokat elfordítani a vesztélyt, melyet merészsége csak játszott; mert Rómát ügyesen inkább csak eszközül használta fel, mintsem politikai célul tűzte ki, el akarja fordítani a titéletlenek figyelmét Velenczéről, tudván, hogy a vatikáni csapatok őrzik. (Nyugalanság.) Róma Olaszország fővárosa, ez megoldása lenne ugyan a kérdésnek, de győztes és oly megoldás, mely minden kiegyezkedést örökre kizár.

Valóban azt hiszem, hogy senki sem bízik a vegyes kombinációban. „Róma a Tiber által kétféle osztva”, vagy „szabad egyház a szabad államban.” Nem tudom, a tapasztalás nem győzte-e meg a tisztelt szónokot, ki múlt évben az első télet ékesen védte, állítása nehézségéről.

Minden vegyes kombináció kivétel; Róma elfoglalása győztes módszer azon napon, midőn Victor Emanuel a vatikánba egyik oldalán bevonulna, másikon a pápa kimenne, s a szakadás véglegesen meg lenne.

Italia a pápaság nélkül, történelmét újra kezdő Italia lenne. E monarchia, mely a vatikánba bevonulna, nem lenne többé monarchia, mert a forradalom is bemenne vele. (Helyeslés.) A vándorló számtízött pápa Olaszországra nézve, fájdalom, mardóság és fenyegetés kútfeje lenne. Valamennyi üres Sanctuáriumban vész jelenék számára és minden katolikus lelkiismerete elkarhozhatná. Gyors haladás lenne a fejtelenség felé, mivel soha egy trón sem szilárdulhatna meg, szent Péter széke felett. (Helyes.) Dictatura lenne az, s a dictatorok valóban már Victor Emanuel körében készen állnak, kik udvaronczaivá lőnek, hogy uraivá válhassanak, s ő lenne az első áldozat, mert jellemének meg kell adnunk, mikép őt meg lehet eszni, de le nem stílyed.

Ugy hiszem, kifejtettem, mikép Olaszország érdekei kívánják, hogy szilárdul ellentálljunk a szenvedélyeknek és unszólásoknak, melyek Italiát Róma felé tolják.

A mi Franciaország érdekeit illeti:

XIV. Lajos uralkodása óta Franciaország a világ első katonai hatalma. Az első császárság hódításai e helyzetet megszilárdították. Azonban Európa bizalmatlankodása mély ellenségeskedéssé változott át. Európát nagyságunk nyugtalanította, elveink megreméltették, s ennek következtében folytonosan ellentünk szövetkezett. E mozgalomban Ausztria és Oroszország játszott a főszerepet. I. Napoleon császár ezt jól tudta, s családi összeköttetésre lépett a Habsburg házzal, melyet később politikaivá hitt átalakíthatni.

A körülmények azonban nagyon hamar megmutatták, hogy keserűen csalódott. Nem lett volna szabad felednie, hogy a népies dynastia csak a népeknek számíthat támogatásra. A katonai szövetkezések lelke Ausztria volt. Oroszország Németországban a Rajnán fenyegetett, mely Konstantinápoly szuverainja, Ausztria és Poroszország szövetségese lévén, nyugati Európára nézve folytonos fenyegetést képezett. Uraim, elmondható, mikép a III. Napoleon uralkodását dicsőítő két nagy háborút inkább ezen általános helyzet, mint a többi körülmény idézte elő. Midőn zászlóinkat Sebastopol alá s az Alpokon átvittük, a francia politika állandó szükségességének tettünk eleget. Két nagy háborút vezettünk, hogy Európa álnyelgyenét helyreállítsuk, és e kormány dicsősége az, hogy e két roppant eredményt kivívta. Ma a politika valódi menetét visszanyerte. Pitt helyébe Palmerston, Russell és Cobden léptek, Ausztria intézményeit javítja, Poroszország szabadelvű mozgalom élére áll Németországon. A francia szellem mindent elhatározott. Ezen eredményeket mérsékelteinkkel vívtuk ki. Sebastopolnál Oroszországot befolyását megszorítottuk, a nélkül, hogy lealáztuk volna. Nagyon esábitó alkalmunk volt felizgatni Németországot, Magyarországot, kezét nyújtva a népeknek. Anglia nem lévén megelégedve a neki jutott szereppel, mit sem obajtott jobban, minthogy követhessen. A császár békét akart és a párisi béke megkötött. Solferino után fényesen álltak dolgaink, hajóhadunk készen állt Velence megtámadására. A császár megállt. És dicséretére legyen mondva Napoleon herceg ő fenségének, rábeszélése folytán az osztrák császár a békét elfogadta.

Napoleon hg. En csak azt tettem, mit uralkodóm, rokonom, főnököm, a császár parancsolt, nem vitakozás, hanem engedelmeskedés volt kötelességem. (Vége következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az erdélyi kölcsönös jég- és tűzkármentő társulatról a Lipcsében 1862-re megjelent „Deutscher Assekuranz-Kalender”-ben következő méltányló megemlézés olvasható: Valamint a német államokban, úgy Ausztriában is a jégkármentés közlebbi időkben nagyobb tétet foglalt el. Míg az 1843-ban Kolozsvárt alapított kölcsönös biztosító társulat huzamos ideig az egyetlen volt, mely rationalis szervezéssel a károkat teljesen fizetné, a nagyobb tűzkármentő társulatok szintén körükbe ölelék a jégkármentést, s annak elterjedésére hatottak.

— Az árvízkarosultak részére tervezett működési előadás e hó 10-re van kitűzve. Közép páholy 10 frt, alsó-páholy 8 frt, felső-páholy 6 frt, zártbely 1 frt 50 kr. Bejegyzések a színházi irodában.

— A „Hermannstädter Ztg.” megszünt.

— A magyarországi cath. gymnasiumokhoz egy helytartósági rendelet érkezett, melyben többek közt a német nyelv minden gymnasiumban köteles tantárgyul tűzetik ki.

— Baranyamegyében Magyarország kir. helytartója rendelete folytán a rablók, rablógyilkosok és gyújtogatókra nézve fölláttatott a rőtönbíróság.

— Velenczében kirabolták a rendőrséget, s néhány ezer forintot elvittek.

— Császár ő felsége a pápának gazdag ajándékot küldött, mely templomi ékezségekből áll.

— A nagy-váradi magyar-izraelita egyházi község, felsőbb parancs következtében, ellátott, temploma és iskola bezáratott.

— Prágából írják, hogy Csehországban a nép egy helyen se vett részt a febr. 26-iki ünnepélyeken.

— A pestvárosi reaktanodánál a német nyelvtan, irodalom és földrajz tanárának állomására, mely 2000 frt fizetéssel jár, a pályázati határidő április végéig meghosszabbított.

— A direct adónak kezelése további rendelkezésig megmarad ugyan, mint eddig volt, a pénzügyi hatóságoknál, de az nem akadályoztatja a pénzügyi hatóságokat az adó kivételénél és beszedésénél a politikai hatóságok közreműködését és segélyezését igénybe venni. Ennélfogva tartoznak a pénzügyi hatóságok, a midőn az adóval hátra levő községet vagy egyes földbirtokost fizetésre felszólítják, ezt egyúttal a politikai hivatalnokoknak (főispánoknak, főispáni helyetteseknek, királyi biztosoknak) tudomására hozni, azon megjegyzéssel, hogy ha az illető község vagy földbirtokos a neki kitűzött határidőig adóbeli tartozását le nem rója, katonai executió fog alkalmaztatni. Az értesített politikai hatóságoknak viszont kötelességükké tétetik, oda működni, hogy az adóval tartozó kötelességének megfeleljen. Ha a fizetésre felszólított képtelen lenne tartozását leróni, a politikai hatóságok ezen esetről kimerítőleg fogják értesíteni a pénzügyi hatóságot, mely azután a katonai executiót vagy elhalasztani, vagy pedig másnemű indítványait a főbb hatósággal közölni fogja. E szerint tehát elvben az eddigi erőhatalmi eljárás meg nem szüntetik ugyan, de megszorított azon esetre, melyekben a pénzügyi politikai hatóságok felszólításai sikertelenek maradnak. A fizetésre való felszólításnál és a határidő kitűzésénél a pénzügyi hatóságoknak a fennálló törvények értelmében kell eljárniok. Azon adóra nézve, mely az évnegyed kezdetével volna megfizetendő, a katonai executió csak az évnegyed folytatában és végefelé lesz alkalmazandó, azon eseteket kivéve, ha a tartozó nyilván vonakodik adókötelességének megfelelni. A finanszminiszteriumnak e tárgyban utasítása kijelenti, hogy az eddigi eljárásnak ekképen módosítása csak kísérletként történik és szoros kötelességükké teszi a pénzügyi hatóságoknak, azonnal feljelenteni, mihielyt észre veszik, hogy ezen módosítás által az adó behajtása hátrányt szenved. (Sürg.)

— Magyarország kir. helytartója minden t. megyei és kerületi kormányzóhoz körlevelet bocsátott, mely szerint a volt alkotmányos megyei (kerületi) vagy városi tisztviselők több időszaki lapban, ha felőlük vagy irántuk valamely közlés tétetik, oly formán idézhetnek, mintha még mindig az általuk viselt állásban volnának, mi is világosan azon kárhóztató célzattal történik, hogy a dolgok állásáról kevésbé értesült olvasó közönség azon hibás véleményre vezessék, mintha a kinevezett új tisztviselők mellett, kiknek törvényessége ekként kétségbe vonatik, a megválasztott tisztviselők is, legalább jogilag működésüket folytathatnák. Nehogy ezen közlések folytán az olvasó közönség továbbra is félrevezetessék, fölkértem az illetők, miszerint a megyékben vagy kerületekben létező, vagy ezután keltezendő időszaki lapok sajtórendőri átvizsgálata által ezen körülményt szem előtt tartás, s az e részbeni vizsgáláselemeknek kellő kiigazítás eszköze által elejét vegyék. (Sürg.)

Nemzeti színház.

Szombaton, martius 1-sőjén Pauli Rikhard, jeles tenorunkunk jutalmául „itt először” adatott nagy számú közönség jelenlétében „A vindori vig nők” című „legújabb” vig opera, melynek szövegét Shakespeare hasonozimí vigjátéka után Mosenthal, zenéjét pedig Nicolai írta. Igen sikertelt előadás, melynek folytán a jutalmazandó méltán nyújtott kintintésekben részesült.

Vasárnap, martius 2-án: „Politikus eszmadia”. Hétfőn, martius 3-kán: „Igy áll a világ” című paródia, s a Tóth Soma által írt „Zöld ördög” című némajáték.

Kedden és Szerdán a színházban nem volt előadás. Csütörtökön: „Gyászvitézék”, Szigligeti drámája került színre.

Pénteken az „Angyal és daemon” című francia vigjáték adatott.

Öreg barátunkat, X jegyű dolgozótársunkat, kérjük, szíveskedjék a jövő vasárnapra, s ha lehet minden vasárnapra írjon valamit a maga módorában e rovat élénkítéséül, s holmi tanulságos aesthetikai eszmék terjesztéséül. Már szintegy vártuk, hogy ma is találkozni fogunk lapunkban komoly tréfázásával.

POLITIKAI HÍREK.

Olaszország. A „Times”-nek egy turini levelezője a király és Ricasoli közti meghasonlás okairól következőleg ír: A király és minisztere közt, néhány jelenet történt, melyeken, bár kimértebb és válogatottabb szavakban, mint Cavour grófról állítják, de sokkal nagyobb mértékben sértetett meg a király személyes és dynastikus érzékenysége. Így történt, hogy Ricasoli egyszer arra figyelmeztette a királyt, hogy az ő nemzetsége ép oly régi, mint savoyai Humberté. Máskor pedig igen is körülnyesen adta tudtára a királynak, hogy alkotmányos államban a kormány tetteiről felelősség nem a királyt, hanem tanácsossáit terheli, és hogy a király, ki sérthetetlen, a bel- és külügyeket azokra bízni kénytelen, kik tetteikért a felelősséget elvállalni kénytelenek. Erre a király egész röviden csak annyit felelt, hogy ő ugyan kezdő még a történelmi tudományokban, de azt mégis tudja, hogy voltak királyok, kik lefejeztettek, száműzettek, de a történelemből még alig tud eseket arra, hogy miniszter bűnhődött volna hibái vagy vétkeiért. Máskor meg egy, Siciliában megjelent röpiratot mutatott a király Ricasolinak, melyben személye a legretenebb csúfságokkal illetetik, s midőn a miniszter állítja, hogy e műről semmit sem tud, így szólt a király: „Iassa kedves báró, hogy állnak a dolgok: én a legőszintébb tisztelettel viseltetem ön nemes és nagylelkű jelleme iránt, de bocsásson meg, ön soha sem tudja, mi történik.” Midőn nem régiben a király azon kérdést intézte az elnökhez, mily rendszabályokat szándékozik alkalmazni, a Gennába hárde-

tett mazzinista gyülekezett ellenében? E kérdésre Ricasoli ismét szokott theoriájával, hogy az a miniszterek s nem az uralkodó dolga, felelt. E felelet fölött a király s talán nem is ok nélkül, hevesen felindult. Ha az állam feje is nem avatkozhatik azon politikákba, melyet felelős tanácsosai maguk elé tűztek, mindenesetre jogosultnak tarthatja magát arra, hogy megtudhassa, mi történik az ő nevében. A vita kissé heves lett, s Ricasoli készen nyilatkozott állásáról lemondani, mihielyt ő felsége ezt írásban értesére adja, hozzá tevé, hogy a parlament többségének támogatása mellett, nem érzi magát hivatva, azon állásról lemondani, melyet a nemzet többsége határozott bizalommal lát kezében. A király elveihez híven, azzal szakítá végét a társalgásnak, hogy kijelenté, hogy a szigorúan alkotmányos formáktól eltérni semmi esetre sem fog.

Egyébiránt a kormány személyzetben történt változás, ugylátszik nem igen fog változást vonni maga után a kormánypolitikában. Ugyanazon levelező írja, hogy a háboru, melyet pár hó előtt alig bírtak elkerülni, most mindenki előtt valószínűnek látszik, és bár sokan félnek tőle, de számosan vannak olyanok is, kik azt forrában kívánják, s nemcsak azok kik a zavarosban szeretnek halászni, hanem azok is, kik a jelenlegi helyzetet elviselhetlennek tartván, attól minden áron szabadulni ohajtának.

Gaetában, mint a „Köln. Ztg.”-nak írják, egy titkos társulatnak jöttek nyomára, mely az olasz hadseregben szolgáló nápolyiakat szökésre bírná igyekezni. Azon 48 ember közül, kik pénz és szép szó által ráhagyaták magukat birni a szökésre, egy áruló lett. Az általa nyújtott adatok folytán, a katonaság és polgári osztály közt, számos befogatások történtek. Nápolyban febr. 28-ikán egy bomba patant el a San Carlo színház előtt, anélkül azonban, hogy valami kárt okozott volna. A népség fel volt ingerülve, s Olaszországot és Garibaldit éltetve vonult az utcákra. A tettek valószínű elkövetője befogatott. — Rómából írják a „Triester Ztg.”-nak, hogy azon 500 boursbon katoná, kik e telet Terracinában töltötték, Frosinone tartomány felé fordultak, Chiavone bandájával egyesülendők.

Németország. Berlin, febr. 27. A képviselőháznak a német kérdésben kiküldött bizottmánya ismét ülést tartott s a következő javaslatot állapította meg: A képviselőház szűkségesnek látja

1. Hogy a német szövetségi alkotmány reformja mellett, az ausztriai szövetségi terület, és Németország egyéb részei közt felbonthatatlan szövetségi viszony tartassék fenn.

2. Hogy ezen szelesebb szövetség kebelében Poroszország és a többi német államok, benső függetlenségük minden veszélyeztetése nélkül, a katonai, diplomaiati és kereskedelmi politikai ügyek közös kezelésére nézve szűkebb szövetséggé egyesüljenek, melyben Poroszország koronája képviselendi az egységes szövetségi kormányt, s egy közös nemzeti képviselőt, a törvényhozásbani részvételt, és a szövetségi kormányok alkotmányoszeri ellenőrzését gyakorolja.

3. Hogy a királyi kormány, német hivatásának teljes öntudatában, a szövetséges állam szervezetét nyíltan célul tűzi ki, s mindenekelőtt a német kormányokkal egyezkedés útján igyekszik azt elérni.

A bizottmány tagjai elfogadták e javaslatot. A külügyminiszterium Hepke tanácsos által képviseltetett; Bernstorff gróf nem volt jelen. Az említett tanácsos részletesen előadta, hogy a kormány a határozatot magáéva nem teheti. E nyilatkozat oly viszás hatást idézett elő, hogy a bizottmány tagjai közül többen kijelentették, hogy ezután többé senki sem remélheti, hogy a kormánnyal e tekintetben egyezés jöhhessen létre. Ennek folytán javaslatba hozott, hogy a kormánnyal adott azon engedmény is, mely a szövetségi gyűlés nem jogos létezésének mellőzésében állott, visszavetessék.

Törökország. A „P. Ll.” megnyugtató híreket kapott Hercegovinából. Vukalovich és Omer pasa között alkudozások jöttek létre, melyek valószínűleg szerződés eredményeznek, mely a már több mint egy évnél fogva tartó vérontásnak véget vetend. Omer pasa fel van hatalmazva, a fölkelők kívánságait, míg azok a porta méltóságával meg egyeztetethetők, teljesíteni, teljes amnestiát, s a keresztények érdekeit szerződés által biztosítani. A fölkelők egy része már le is tette a fegyvert, és az Omer pasa által ajánlott amnestiát elfogadta. — Kevésbbé megnyugtatók a görögországi hírek. Az ottani mozgalom ugylátszik még nincsen elnyomva.

Görögország. A „Hamb. B. H.” szerint Bécsbe érkezett tudósítások kétségen kívülé teszik, hogy Otto király, ki személyesen elmélt volt a hadsereggel Korinthusba, s onnan Nauplia ellen szándékozott indulni, az ezen idő alatt magában Athenében kifejelett izgatottság következtében sietve vissza kellett hogy térjen a fővárosba. Viszsaérkezvén ide, néhány nagyhatalom diplomatiai képviselői azonnal sürgős előterjesztéseket tettek ő felségének, kabinetje megváltoztatásának szűksége iránt. Igaz, hogy a király, ellenkező diplomatiai befolyások nyomása alatt, még eddig semmi tekintet nem fordított az általánoson kívánt kabinetváltoztatásra, azonban, jegyzik meg az idéztik lap, semmi kétség többé, hogy nemcsak új kabinetet alkotnia, hanem új kamarát is kellend egybebhívnia, ha a jelen veszély tovább terjedését meg akarja gátolni.

Mexiko. Azon tervről, hogy a mexikói trónra Miksa főherceg emeltessék, a „Times” levelezője febr. 21-ről következőket írja: Ausztriában e terv általános ellenszenvre talált, részint mivel gyanakodtak a forrás tisztaságában, részint pedig mivel e tervvel egy más Velenczét illető tervet hoztak kapcsolatba. A bécsi kormány tartózkodott e gondolatokba ereszkedni. A tervezők egyeztetien a főhercegrez utasítottak, mint egyedül érdekelt félhez. A főherceg, kihez magas állású mexikoiak hasonló czélból fordultak, örömmel fogadta ez ajánlatot és hajlandó azt részvételével figyelemmel kísérni. Ez még ma is így van; de az egész ügy egyelőre függőben van. Az ajánlatok valóban idő előtt történtek. A hosszasan tartó anarchia ugy tünette fel a dol-

got, mintha Mexikóban a legfelsőbb kormánypolez megtörtént volna, de csak azt lehet valakinek adni, a mi nek birtokában vagyunk, és most még nincsenek legyőzve a mexikóiak, és úgy látszik semmi kedvük sincsen ellentállás nélkül fejedelmet ostromoltatni magukra. Mint már mondtuk, az egész terv elejétől fogva igen visszaosan fogadtatott Ausztriában. A külföldön sokan, kik kételkednek Ausztria hatalmában Velencét megtarthatni, lehetnek azon nézetben, miszerint Mexiko Velenceért nem rosz csere volna. De osztrák szempontból egészen másként mutatkozik ez ügy. Dacára azon mindennemű nehézségeknél, melyek ellen küzdenie kell a császári kormánynak, elég erősnek tartja magát egész birtokát megvédeni és Velence feladóját örökös szegényfoltnak tekinteni. Hol lehetne Mexikon kívül kárpótlást nyújtani? Csak Törökország rovására. De Ausztria az utolsó, ki ezt gyengíteni akarja; ha nem is tekin tenők, miként a császár és a kormány élén álló férfiak, soha sem határozhatnák el magukat, Velencét kizdelem nélkül feladóját. A főherceg kintin tulajdonai elegendőleg ismertek és Mexiko szerencsésének tarthatná ily fejedelemmel bírhatni. De annak, hogy a császári kormány a tett ajánlatok iránt semleges, annak még következő oka is van: A mexikói korona elfogadása a főherceg részére aligha bonyodalmakat nem okozna a császárnak, mert ha testvérét kíséret nélkül eresztene egy oly országba, mint Mexiko, hol személyét forradalmak és összeesküvések veszé-

lyeztetnék, még azt is mondhatnák: meg akart tőle szabadulni. Ha pedig hajókat és katonaságot adna vele, azt hánynak szemére, miként az ország pénzét vesztegeti. Ez kézzel fogható dilemma, melyet el akarnak kerülni.

Ujabbak. Trieszt, mart. 6. Athénből, f. hó 1-ről szóló tudósítások szerint, a királyi csapatok a fölkelők sánczai ellen intézett támadást nem utították meg, minthogy további erősítéseket várnak. Az argosi tengerből ostromzár alá helyeztetett. Egy királyi rendelet minden bűnös katonának, — a bujtatókat kivéve, — amnestiát biztosít, mely azonban csak a Nauplia bombázatásának megkezdéseig terjedő időre szól. — Tricupis, Görögországnak londoni követe, szabadsággal Athénbe érkezvén, — hirszerint a király által azzal bízott meg, hogy a francia követ, Bourréval Naupliába menjen és a fölkelőknek javaslatokat tegyen. — Egyébíránt az egész ország nyugodt.

Berlin, martius 5. A berlini „Allg. Ztg.“ közli a schleswigi rendek gyűlése többségének névszerint aláírt tiltakozását, az öszszegyűlt birodalmi tanács illetékessége, s az általt Schleswige vonatkozólag hozott, vagy hozatandó öszszes határozatok jogérvényessége ellen.

— Bécs, mart. 6. A „Scharffs Correspondenz“ úgy értesül, miszerint a katonai adó-behajtás Erdélyországban is felfüggesztetik és az adó beszédése úgy fog eszközöltetni, mint Magyarországnak.

— A „Vaterland“nak Pestről azt írják, hogy Magyarországnak a cs. k. rendőrség felosztására kílátás van; a „Sch. C.“ pedig azt írja, hogy Erdélyben a zsandárság tetemesen szaporítottatik.

A „K. KÖZLÖNY“ magán távsürgönye.

Feladatott Szebenben, febr. 8-án d. u. 3 órakor.
Megjött Kolozsvárra 8-án d. u. 3 óra 50 percz.

A szász nemzeti gyűlés ma három órai általános vitatkozást folytatott a hetes biztmtány munkálata felett. Szavazat többséggel magát arra nézve illetékesnek nyilvánította, s a munkálatot elvileg egészen elfogadta.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről

Martius 8-kán: Nemzeti kölesön 84.15. 5 % Metalliques 70.45. Bank-részvény 826.—. Hitel-részvény 199.80. Váltó Londonra 137.60. Ezüst 136.50. Arany 6.55.

Martius 4-én: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyar országi 71.—. Erdélyi 67.75.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(513)
Sz. 150 1862

H I R D E T M É N Y.

Sz. kir. Erzsébethvárosa tanácsa, mint törvényszék által tudtul adatik mindenkinek: hogy segésvári kereskedők Goldschmidt Zakariás és Dániel testvérek, mint panaszolóknak ügyvéde Öves Bogdán ur kérésére, bepanaszoltot Erzsébethvárosi polgár id. Szentpéteri István urnak következőképpen véreahajtás utján már elfoglalt Erzsébethvárosa területén fekvő ingatlan javai; ugymint:

- a.) Egy belső telek újutczában,
- b.) Három a Hundorf felőli határon levő szántó-földek,
- c.) Más három az újhatáron levő szántó-földek,
- d.) Három lunkai kaszálló rétek,
- e.) Két hevesi szántó-földek,

Melyek 703 f. 50 kakra. o. é. törvényesen megbecsültettek; a jövő martius 31-ik s aprilis 15-ik napjain délutáni 3 órakor a tanács irodában készpénzért a többetigérőnek, és második árverezésnél pedig becsü-értékükön alól is el fognak adatni.

Továbbá mindazok, kik vélik, hogy a fennérdekelt ingatlan jókra nézve maguknak biztosítékok szereztek, felszólítanak: miszerint illeten jogaikat az eladásra nézve kintzött időig a tanácsláznál jelentsék be; mivel ellenkező esetben saját hibájuknak tulajdonítsák, ha az eladási ár felosztása az ő közbejöttük nélkül elő fog vétetni; és az által menyinyibe az eladási ár a felosztás következtében elenyésznek, kirekesztve fognak maradni. —

Sz. kir. Erzsébethváros tanácsa, 1862-ik év februar 25-én tartott üléséből.

NEM HIVATALOS.

Porosz kir. kerületi physicus

Dr. KOCH jegesztett növényczukorkái

kizárólag eredeti skatulyákban 70 és 35 kr-ával adatnak el.

Ezen, a legkintinőbb növény-nedvekből a legtisztább czukorjegeczek hozzávegyítése által készült **Dr. KOCH-féle növényczukorkák** — mint a legismerőbb véleményezések bizonyítják — **enyhítő s izgalomcsillapító** hatással bírnak: köhögésnél, rekedtségnél, nyálkásságnál stb. s a bennők létező növényi nedvek s édes anyagok legjáva által sikeres hatásnak a beszélő szerv tisztaságának, frissességének s hajlékonyságának fönttartására. Nemesak ezen valóban jótékony sajátosságuknál fogva **különböznek** igen előnyösen a gyakran igen megdicsért úgy nevezett mell-thea-lepényéktől [Pâte pectorale], hanem a készítmények még főleg általt jelesek, hogy azokat az emésztési szervek könnyen elbirják, s a hosszabb használatnál, semmi gyomorfájdalmat, sem savat, sem nyálkásságot nem okoznak, és nem hagynak hátra.

(521) 1/3 (1-6)

Dr. KOCH növényczukorkái hosszukás skatulyákba pakolvák, melyeknek barna írással nyomott fehér czimlapjai az alább álló pecsétet és aláírást viselik. Egyedüli raktár **Kolozsvár** t: **WOLF J. és KHU-** **DI J.** gyógyszer-tá-raiban, és az ösmeretes bizományos uraknál Erdélyben.

Dr. Aug. Wilh. Koch
Pharm. Ap. S. 1862

(524)

Közbirtokossági gyűlés.

A Nagy-meregyői birtokosok folyó évi mártius 20-án m. b. Bánffy Albert ur kolozsvári piaczsori házánál tartandó birtokosi értekezletre meghivatnak, Szabó Ferencz közbirtok. felhatalmazott által.

(522)

SCHÜTZ KÁROLY kereskedésében éppen most érkezett frís **burgundi répa**, francia **Ráy fü**, **vetemény-** és **viola-magvak** találatnak.

(523)

Mintegy 2000 honi és külföldi eladó termő szőlő tők találatnak Kolozsvárrt, Kadátsi Dánielnél, darabja 10 kis kron, megjegezevén, hogy a megvevő ássa ki.

(519)

Kiadó szállás.

Belső Középutczában az 518 sz. alatti házának emelete, istálló, kocsiszín, fáskamara és pinczével kiadó. —

Nyomatott az ev. ref. fótanoda bettiivel. (Bel-farkasutca 74 sz.)

(520)

Kiadó szobák.

Két szoba földszint, három szoba az emeletben kiadó, Hidutezában a kék szőlő-nél, Nemesányi házánál.

(517)

Néhai báró Frimont Péternő gr. Gyulay Károlina, minden zálogjoggal bíró s nem bíró hitelezői fölhívatnak, hogy f. évi április 1-ső napjáig „B. Frimontnő örököseinek Nagy-Paczalban Margitán át“ ezimezendő bérmentes nyilatkozataikban követeléseik kimutatását s annak jogalapját közölui sziveskedjenek. — Kolozsvárrt, martius 6-án 1862.

(365)

A Triesti kir. szab. ügynevezett

Azzienza assecuratrice

(az osztrák állam legrégibb ily nemű biztosító intézete 4 millio alaptökével ezüstben) **biztosít:**

1. az emberi életre, még pedig egész vagy fél jutalék mellett, nyeresemény osztalékkal, vagy kölesön jögezzimel;
2. kiházaitási kiállításokat és későbbkori gondozást;
3. bizonyos túlélési esetekben;
4. bizonyos évenkénti jutalmakba határozott jövedelemre;
5. tűz- és jég-károsodási esetekre.

Magyar és német nyelven részletes tervrajz, úgy szintén mindennemű igényelhető felvilágosítás — kívánatra — mindenkinek készséggel szolgáltatnak.

Levél által irányított kérdéstételekre készséggel válaszoltatnak.

A tartományokba ügyvivők vannak felállítva.

Erdélyre nézve központi ügyiroda van **Kolozsvárrt** belső monostorutca óvárba menő szegleten, az Apór-féle épületben 1-ső emelet 40-dik szám alatt.

STEIN JÁNOS

könyvárúsnál Kolozsvárrt kapható:

A magyarnyelv szótára.

A magyar tudományos akadémia megbízásából készítették **Czuczor Gergely** és **Fogarasi János**, magy. t. akadémiai rendes tagok.

I. I. A—Általvér. Ára 1 frt,

A fertály mágnások.

Regény két kötetben, írta **Rózsaági Antal**. Ára 2 frt 50 kr.

Latin-, német-, magyar

ÁTALÁNOS TISZTI SZÓTÁR

Írta Dr. **KELEMEN MÓR** ügyvéd.

Átnézte Dr. **BALLAGI MÓR** tanár. Ára 50 kr.

Vezértonal rajzolásban körzővel

és vonalzóval.

Reál és ipartanodák használatára. **HEISSIG FERDINÁND** után

Dr. **SZABÓKY ADOLF**, (7 idom- táblával és 250 idommal)

Ára 1 ft. 60 kr.

NÖVENDÉK IFJUSÁG IMAKÖNYVE.

Hitben megerősödött protestáns fiak és leányok számára írta **Medgyes Lajos**

Ára: nyomtató velin papíron, bőrbe kötve, tokkal, 1 frt.

Díszkiadás, író-velin, bőrbe kötve arany metszéssel, tokkal 1 frt 50 kr.